

MÄÄRUS

28.11.2023 nr 63

Arenduskeskuste investeeringutoetuse andmise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega reguleeritakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti” erieesmärgi 1 „Teadus- ja innovatsioonivõime ning kõrgetasemeliste tehnoloogiate kasutuselevõtu arendamine ja suurendamine” meetme 21.1.1.1 „Ettevõtete TAI-mahukuse ja teadmussiirde võimekuse suurendamine“ sekkumise 21.1.1.13 „Ettevõtte arenguprogramm“ alasekkumise „Arenduskeskuste toetus“ elluviimiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

(2) Määruse alusel toetatava projekti tegevused arvestavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706) artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ja nendega panustatakse Riigikogu heaks kiidetud Eesti riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ (edaspidi „*Eesti 2035*“) aluspõhimõtete hoidmisesse ning sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisse.

(3) Määrust ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.06.2021, lk 60–93), artikli 7 lõikes 1 sätestatud juhtudel ning justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ lisas 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)“ esitatud järgmiste tegevusvaldkondade projektidele:

- 1) põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (EMTAK 2008 jagu A) ning kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine (EMTAK 2008 jagu C 102);
- 2) jahindus (EMTAK 2008 jagu A, alajagu 01) ja metsamajandus (EMTAK 2008, jagu A, alajagu 02) ning neid teenindavad tegevusalad;
- 3) maanteekaubaveol kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine kui EMTAK 2008 jao H 52299 mujal liigitamata veondust abistav alategevus;

- 4) mäetööstus (EMTAK 2008 jagu B);
- 5) tubakatoodete tootmine (EMTAK 2008 jagu C 120) ja turustamine;
- 6) hulgi- ja jaekaubandus (EMTAK 2008 jagu G);
- 7) kinnisvaraalane tegevus (EMTAK 2008 jagu L);
- 8) peakontorite tegevus, juhtimiselane nõustamine, turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused (EMTAK 2008 jagu M alajaod 70 ja 73.2);
- 9) hasartmängude ja kihlvedude korraldamine (EMTAK 2008 jagu R alajagu 92).

(4) Määruse alusel taotletakse toetust ning esitatakse toetuse kasutamise seotud teave, kuludokumendid ja aruanded ning taotlus- ja aruandevormid ja juhised tehakse kättesaadavaks ÜSS2021_2027 § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonnas (edaspidi *e-toetuse keskkond*). Kui e-toetuse keskkonnas ei ole vastava dokumendiliigi esitamist ette nähtud, esitab esindusõiguslik isik dokumendi elektroonselt digitaalselt allkirjastatuna.

(5) Määruse alusel toetuse taotlemisele, taotleja kohta esitatud nõuetele, taotluse menetlemisele ja rahuldamisele, taotluse rahuldamise otsuse muutmisele ja kehtetuks tunnistamisele, kulude abikõlblikkusele, toetuse maksmisele, selle tagasinõudmisele, toetusest teavitamisele ja aruandlusele, projektide valikukriteeriumite ja -metoodika ning ostumenetluse osas, toetuse saaja ja partneri kohustuste osas ning kõiges muus määruuses toodule kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) käesolevas määruuses toodud erisustega.

§ 2. Riigiabi

(1) Määruse alusel antakse toetust vähese tähtsusega abina konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses või riigiabina konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses. Toetuse andmisel vähese tähtsusega abina kohaldatakse Euroopa Komisjoni määruuses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), (edaspidi *VTA määrus*) ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud. Toetuse andmisel Euroopa Komisjoni määruuses (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), (edaspidi *üldine grupierandi määrus*) sätestatud abina kohaldatakse üldise grupierandi määruuses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

(2) Toetust antakse järgmiselt:

- 1) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 1 sätestatud tegevuseks antav toetus on teadus- ja arendustegevuse projektidele antav abi üldise grupierandi määruuse artikli 25 lõike 2 punktide b ja c tähenduses või vähese tähtsusega abi;
- 2) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 2 sätestatud tegevuseks antav toetus on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjast (edaspidi *VKE*) toetuse saaja korral VKE-dele antav innovatsiooniabi üldise grupierandi määruuse artikli 28 tähenduses või suurettevõtjast toetuse saaja korral vähese tähtsusega abi;
- 3) paragrahvi 6 lõikes 2 sätestatud tegevusteks antav toetus on vähese tähtsusega abi.

(3) Toetust ei anta:

- 1) raskustes olevale ettevõtjale üldise grupierandi määruuse artikli 2 punkti 18 tähenduses;
- 2) üldise grupierandi määruuse artikli 1 lõigetes 2–6 sätestatud juhtudel;
- 3) VTA määruuse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel;
- 4) ettevõtjale, kelle suhtes on Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, tehtud toetuse tagasinõudmise otsus, mis on täitmata.

(4) Kui toetus on VTA määruuse alusel vähese tähtsusega abi, ei tohi abi saajale jooksva majandusaasta ja kahe eelnenud majandusaasta jooksul nimetatud määruuse kohaselt antud vähese tähtsusega abi koos

taotletava vähese tähtsusega abiga ületada 200 000 eurot, maanteetranspordi valdkonnas tegutseva rendi või tasu eest kaupu vedava ettevõtja puhul 100 000 eurot.

(5) Juhul kui ettevõtja on saanud vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) tähenduses, ei tohi ületada talle käesoleva ja kahe eelnenud majandusaasta jooksul nimetatud määruse ja VTA määruse alusel antud vähese tähtsusega abi koos käesoleva määruse alusel taotletava vähese tähtsusega abiga kokku 500 000 eurot.

(6) Vähese tähtsusega abi puhul võetakse toetuse andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt omavahel seotud.

§ 3. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) arenduskeskus on Eestis registreeritud äriühing või välismaa äriühingu Eesti äriregistrisse kantud filiaal, kes täidab tema kontserni kuuluva ja Eestis või välisriigis registreeritud juriidilise isiku arendustegevuse funktsiooni;
- 2) arendustegevus on arenduskeskuse poolt rakendusuuringute või tootearenduse elluviimine üldise grupierandi määruse artikli 2 punktide 85 ja 86 tähenduses;
- 3) keskmise suurusega ettevõtja on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse I lisa artikli 2 punktis 1 sätestatud kriteeriumitele;
- 4) projektiplaan on ettevõtja koostatud ja tema tegutsemist või laienemist mõjutava tegevuse, eesmärgi ja selle täitmiseks vajalike vahendite kogum;
- 5) suurettevõtja on ettevõtja, kes ei vasta üldise grupierandi määruse lisa I artiklis 2 sätestatud kriteeriumitele;
- 6) teadus- ja arendusasutus on teadmisi levitav organisatsioon üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 83 tähenduses;
- 7) tõhus koostöö on koostöö üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 90 tähenduses;
- 8) väikese suurusega ettevõtja on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse I lisa artikli 2 punktis 2 sätestatud kriteeriumitele.

§ 4. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on ettevõtja rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmine Eestis alustava või laieneva arenduskeskuse arendustegevuse kaudu.

(2) Toetuse andmise alaeesmärk on projektiplaani täitmise abil ettevõtja uue ja senisest kõrgema lisandväärtusega toote, teenuse või tehnoloogia väljaarendamisse panustamine.

(3) Toetuse andmine panustab järgmiste rakenduskava väljundnäitajate saavutamisse:

- 1) toetustega toetatavad ettevõtjad;
- 2) toetatavad ettevõtjad.

(4) Toetuse andmine panustab järgmiste rakenduskava tulemusnäitajate saavutamisse:

- 1) erasektori investeeringud, mis täiendavad avaliku sektori toetust;
- 2) VKE-d, kellel on suurem lisandväärtus töötaja kohta.

(5) Toetuse andmine panustab projekti spetsiifilise tulemusnäitaja „Toetuse saaja täistööajaga töötajate arvu kasv“ saavutamisse, mille kohaselt kasvab toetuse andmise ja projekti täitmise tulemusena projekti abikõlblikkuse perioodil toetuse saaja täistööajaga töötajate arv minimaalselt viie töötaja võrra, kelle keskmine brutokuupalk on vähemalt 1,25 korda suurem võrreldes taotluse esitamise ajal

Statistikaameti avaldatud viimase Eesti keskmise brutokuupalga näitajaga maakonnas, kus projekti ellu viiakse.

(6) Lõikes 5 sätestatud tulemusnäitaja täitmisel arvestatakse järgmisi tingimusi:

- 1) iga projekti abikõlblikkuse perioodil tööle asunud vähemalt 0,5 koormusega töötaja puhul, kellel on tõendatud puue või vähenenud töövõime, vähendatakse taotluse rahuldamise otsuses toodud nõutavat töötajate arvu ühe täistööajaga töötaja võrra;
- 2) kõikide projekti abikõlblikkuse perioodil tööle asunud osalise tööajaga töötavate töötajate tööaeg kokku peab võrduma vähemalt lõikes 5 sätestatud töötajate tööajaga, välja arvatud punktis 1 sätestatud erisuse korral.

(7) „Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmist ja sihi saavutamist, tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust keskkonna- ja kliimaeesmärke toetaval moel hinnatakse toetuse andmisel järgmiste näitajatega, millele vastavuse tagamisel lähtub taotleja rakendusüksuse veebilehel avaldatud selgitavast juhisest:

- 1) hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik;
- 2) soolise võrdõiguslikkuse indeks;
- 3) ligipääsetavuse näitaja;
- 4) väljaspool Harjumaad loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu 27 liikmesriigi keskmisest;
- 5) ressursitootlikkus;
- 6) kasvuhoonegaaside netoheide CO₂ ekvivalenttonnides;
- 7) sooline palgalõhe, mis on toetatavas ettevõtjas loodud töökohtadele tööle asunud töötajate lõikes väiksem EMTAKi jao ja osa täpsusega kindlaks määratud tegevusvaldkonna, millele taotleja või projekt vastab, taotluse esitamisele eelnevalt Statistikaameti viimati avaldatud Eesti keskmisest soolisest palgalõhest.

(8) Toetusega panustatakse riigi eelarvestrateegia 2023–2026 tulemusvaldkonna „Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus“ teadmussiirde programmi meetme „Ettevõtete TAI-mahukuse ja teadmussiirde võimekuse suurendamine“ tegevuse „Ettevõtete innovatsiooni-, digi- ja rohepöörde soodustamine“ eesmärkide saavutamisse.

§ 5. Rakendusasutus ja rakendusüksus

- (1) Rakendusasutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.
- (2) Rakendusüksus on Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 6. Toetatavad tegevused

(1) Toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) arendustegevus Eestis rajatavas või laienevas arenduskeskuses;
- 2) arendustegevuse tulemusel valminud intellektuaalomandi esmakaitse taotlemine.

(2) Toetatakse järgmisi tegevusi, mis toetavad lõike 1 punktis 1 sätestatud tegevuse elluviimist:

- 1) konsulteerimine, hinnangute koostamine, projekteerimine, infrastruktuuri arendamine, võrkudega liitumine ning toetuse saamisega seotud teavitamine;
- 2) põhivara soetamine Eestis rajatavasse või laienevasse arenduskeskusesse;
- 3) arenduskeskuse tegevuskohana Eestis kasutatava hoone või selle osa renoveerimistööd, mida ei loeta ehitamiseks ehitusseadustiku § 4 tähenduses, samuti tööd, mille tulemusena ei muutu ehitise füüsilised omadused ega teki uut ehitist.

(3) Toetust antakse ettevõtjale, kelle projekti tegevus panustab §-s 4 nimetatud tulemus- ja väljundnäitajate saavutamisse.

(4) Rakendusuringu ja tootearenduse projekti võib ellu viia tõhusa koostöö raames.

(5) Toetatakse vaid neid projekte, mis panustavad Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035 nutika spetsialiseerumise fookusvaldkondade eesmärkidesse. Nimetatud fookusvaldkonnad on Eesti teaduse, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukavas toodud valdkonnad.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Abikõlblikud on järgmised § 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse kulud:

1) taotleja ja partneri projektiga seotud töötajate personalikulud vastavalt ühendmääruse § 16 lõike 1 punktides 1, 4, 5 ja 6 sätestatule;

2) turutingimustel ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatud nõustamisteenuste ja muude selliste teenuste kulud;

3) vahendite ja seadmete kulud vastavalt üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 3 punktis b sätestatule;

4) materjali ja tarvikute kulud;

5) ligipääsetavuse tagamise kulud, mis on seotud toetatava tegevuse elluviimisega, samuti erivajadusega töötajale töökoha kohandamise kulud.

(2) Abikõlblikud on § 6 lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuseks vajalikud patendi ja muu immateriaalse vara, välja arvatud kaubamärk, omandamise, valideerimise ja kaitsmise kulud.

(3) Abikõlblikud on § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste kulud vaid ostetud teenusena.

(4) Ühendmääruse § 21 lõikes 4 toodud kaudsed kulud on abikõlblikud juhul, kui toetust antakse vähese tähtsusega abina. Kaudseid kulusid hüvitatakse ühtse määra alusel seitsme protsendi ulatuses projekti otsestest kuludest.

(5) Abikõlblikud ei ole:

1) kinnisasja soetamise kulud;

2) riiklikud maksud ja riigilõivud, välja arvatud töötaja töötasuga seotud maksud ja maksed, mis on määruse kohaselt abikõlblikud;

3) kapitalirendi tüüpi liisingulepingu alusel tasumisele kuuluvad põhiosa maksed, välja arvatud § 6 lõike 1 punktis 1 sätestatud tegevuse puhul;

4) liiklusseaduse § 2 punktis 34 sätestatud liikurmasina soetamise kulud;

5) liiklusvahendi soetamise kulud;

6) ühendmääruse § 16 lõike 1 punktides 2, 3 ja 7 sätestatud kulud.

(6) Abikõlblike kulude hulka ei arvata tehinguid isikute vahel, kes on tulumaksuseaduse § 8 lõikes 1 sätestatud seotud isikud, ja partneritevahelisi tehinguid.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti teostamiseks vajalikud kulud tekivad.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse rakendusüksusele esitamise kuupäevast või taotluse rahuldamise otsuses märgitud hilisemast kuupäevast, mis ei tohi olla enam kui aasta pärast taotluse

esitamist, ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval, kuid hiljemalt 31. augustil 2029. aastal.

(3) Taotleja ega partner ei tohi alustada projektiga seotud tegevust ega võtta kohustusi nimetatud tegevuse täitmiseks enne taotluse esitamist rakendusüksusele.

(4) Projekti abikõlblikkuse perioodi kestus on maksimaalselt 24 kuud.

(5) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist mõjuval põhjusel ja tingimusel, et saavutatav tulemus seondub jätkuvalt meetme eesmärkidega ja projektiga. Abikõlblikkuse perioodi pikendamisel võib tegevused ellu viia lõikes 4 sätestatud pikema perioodi jooksul, kuid hiljemalt 31. augustil 2029. aastal.

(6) Projekt loetakse lõppenuks pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt ja toetuse saajale viimase väljamakse tegemist.

§ 9. Toetuse piirsumma ja osakaal

(1) Taotletava toetuse minimaalne summa ühe projekti kohta on 30 000 eurot ning maksimaalne summa 500 000 eurot.

(2) Paragrahvi 6 lõike 2 punktis 1 nimetatud projekti tegevuseks toetuse taotlemisel, kui see hõlmab rakendusüingu elluviimist üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti b alusel, on toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest:

- 1) 70 protsenti väikese suurusega ettevõtja korral;
- 2) 60 protsenti keskmise suurusega ettevõtja korral;
- 3) 50 protsenti suurettevõtja korral.

(3) Paragrahvi 6 lõike 2 punktis 1 nimetatud projekti tegevuseks toetuse taotlemisel, kui see hõlmab rakendusüingu elluviimist üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti b alusel ja § 6 lõikes 4 sätestatud tõhusat koostööd, on toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest:

- 1) 80 protsenti väikese suurusega ettevõtja korral;
- 2) 75 protsenti keskmise suurusega ettevõtja korral;
- 3) 65 protsenti suurettevõtja korral.

(4) Paragrahvi 6 lõike 2 punktis 1 nimetatud projekti tegevuseks toetuse taotlemisel, kui see hõlmab tootearenduse elluviimist üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti c alusel, on toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest:

- 1) 45 protsenti väikese suurusega ettevõtja korral;
- 2) 35 protsenti keskmise suurusega ettevõtja korral;
- 3) 25 protsenti suurettevõtja korral.

(5) Paragrahvi 6 lõike 2 punktis 1 nimetatud projekti tegevuseks toetuse taotlemisel, kui see hõlmab tootearenduse elluviimist üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti c alusel ja § 6 lõikes 4 sätestatud tõhusat koostööd, on toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest:

- 1) 60 protsenti väikese suurusega ettevõtja korral;
- 2) 50 protsenti keskmise suurusega ettevõtja korral;
- 3) 40 protsenti suurettevõtja korral.

(6) Paragrahvi 6 lõike 1 punktis 2 ning lõikes 2 nimetatud tegevusteks toetuse taotlemisel käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 nimetatata juhul on toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblikest kuludest 50 protsenti.

(7) Omafinantseeringu määr peab katma abikõlblikest kuludest selle osa, mida toetus ei kata. Omafinantseeringuna ei käsitleta teisi riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu institutsiooni või fondi või muust välisvahendist antud tagastamatuid toetusi.

§ 10. Koostööprojektide tingimused

(1) Tõhusa koostöö raames arendustegevuse koostööprojekti elluviimise tingimused, kulude, riskide ja tulemuste jagamine, tulemuste levitamine ning koostööprojekti tulemusena loodava intellektuaalomandi õiguste jagamine sätestatakse enne projekti elluviimisega alustamist koostöölepingus.

(2) Koostöölepingus sätestatakse ka partnerile makstava tasu tingimused, mida rakendatakse, kui üks partner loobub oma osast projekti tulemustes. Tasu peab olema vähemalt võrdne partneri tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste turuhinnaga.

(3) Kui toetuse saaja ning teadus- ja arendusasutus teostavad koostööprojekte ühiselt, ei saa toetuse saaja soodsatest koostöötingimustest tulenevalt teadus- ja arendusasutuse kaudu kaudset riigiabi, kui on täidetud vähemalt üks komisjoni teatise „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistiku” (ELT C 414, 28.10.2022, lk 1–38) (edaspidi *TAI raamistik*) punktis 29 sätestatud tingimus.

(4) Teadus- ja arendusasutusele tema tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste eest makstav tasu vastab turuhinnale, kui nimetatud tasu võimaldab teadus- ja arendusasutusel intellektuaalomandi õigustest saada kogu majandusliku tulu ja kui on täidetud vähemalt üks TAI raamistiku punktis 30 nimetatud tingimustest.

(5) Kui enne koostööprojekti elluviimist ei ole selge koostöö tulemusel tekkiv intellektuaalomandi õigus või selle turuhind, peab toetuse saaja tagama, et lõikes 4 sätestatud tasu suurus määratakse kulupõhiselt. Koostööleping peab sisaldama sätet, mille kohaselt koostöö järel on võimalik tasu suurus üle vaadata lähtuvalt koostöö tulemusel tekkinud intellektuaalomandi õigusest ja selle turuhinnast.

(6) Koostööleping peab sisaldama sätet, mille kohaselt teadustöö tegemise järel on võimalik tasu suurus üle vaadata lähtuvalt teadustöö tulemusel tekkinud intellektuaalomandi õigusest ja selle turutingimustele vastavast hinnast.

3. peatükk

Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 11. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Toetust saab taotleda arenduskeskus, kelle vähemalt kahes riigis majandustegevust omava kontserni konsolideeritud käive oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal vähemalt kümme miljonit eurot.

(2) Taotleja võib projekti kaasata partnereid, kelleks lisaks lõikes 1 nimetatule võib olla ka teadus- ja arendusasutus.

§ 12. Nõuded taotlusele

(1) Taotluses toodud projekti eelarve peab sisaldama nõutaval määral omafinantseeringut.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmisi dokumente, andmeid ning kinnitusi:

1) projektiplaan, mis on saanud eelnõustamisel rakendusüksuse positiivse hinnangu, mis ei ole antud varem kui kuus kuud enne taotluse esitamist;

- 2) taotleja ärinimi, äriregistri kood, suurus töötajate arvu ja käibe või bilansimahu alusel, käibemaksukohustuslase number selle olemasolul, postiaadress, telefoninumber, e-posti aadress, pangarekviisiidid ja esindusõigusliku isiku kontaktandmed;
- 3) projektijuhi kontaktandmed, aktsionäride või osanike andmed, põhitegevusala ning selle lühikirjeldus;
- 4) projekti tegevusala justiitsministri 28. detsembri 2005. aasta määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)“ alusel;
- 5) projekti lühikirjeldus, toetatavate tegevuste ja abikõlblike kulude loetelu ning kogumaksumus, taotletava toetuse ja omafinantseeringu summa;
- 6) projekti elluviimise koht kohaliku omavalitsuse üksuse täpsusega;
- 7) projekti alustamisele eelnenud majandusaasta müügitulu, ärikasum või -kahjum, kulum, tööjõukulud, bilansimaht, omakapitali suurus, töötajate keskmine arv, lühiajalised laenukohustused, pikaajalised laenukohustused ja intressikulud, kui need andmed ei ole äriregistrist kättesaadavad;
- 8) taotleja majandusnäitajate prognoos projekti alustamise aastale järgneva kolme aasta kohta, milles peab sisalduma vähemalt müügitulu, ekspordi osakaal müügitulus, ärikasum või -kahjum, kulum, töötajate keskmine arv, projekti abikõlblikkuse perioodil loodavate täistööajaga töökohtade arv ja tööle võetavate täistööajaga töötajate keskmine brutokuupalk;
- 9) taotleja jooksva majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelnenud kvartali seisuga;
- 10) taotleja viimase majandusaasta aruande koopia, auditeerimiskohustusega taotlejal koos audiitori otsusega juhul, kui aruanne ei ole äriregistrist kättesaadav, ja emaettevõtja viimase majandusaasta kinnitatud aruande koopia, kui aruanne ei ole äriregistrist kättesaadav;
- 11) projektiga seotud töötaja töökoha eesmärk ja tööülesanded, töötaja panus projekti eesmärgi täitmisse;
- 12) projekti abikõlblikkuse perioodil loodavate töökohtade kirjeldus nende olemasolul;
- 13) projekti elluviivate töötajate elulookirjeldused;
- 14) volikiri, kui taotleja või partneri esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 15) taotleja kontserni liikmete skeem ning konsolideeritud majandusnäitajad;
- 16) taotleja ja partneri kinnitus enda vastavuse kohta §-s 11 toodud nõuetele;
- 17) partneri esindusõigusliku isiku allkirjastatud partneri info vorm, kus on ära toodud partneri üldandmed ja partneri roll projektis;
- 18) taotleja ja partneri kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta;
- 19) kinnitus projekti vastavuse kohta põhimõttele „ei kahjusta oluliselt“.

(3) „Ei kahjusta oluliselt“ põhimõte on põhimõte, mille kohaselt ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnaeesmärgile.

(4) Kui taotleja on projektile või projekti osale tegevustest taotlenud samal ajal toetust teisest riigi-, kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest, Euroopa Liidu institutsioonist, fondist või muust välisvahendist, esitab taotleja sellekohase teabe.

Omafinantseeringuna ei käsitleta teisi riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu institutsiooni või fondi või muust välisvahendist antud tagastamatuid toetusi.

4. peatükk **Toetuse taotlemine**

§ 13. Toetuse taotlemine

(1) Toetust taotletakse jooksvalt kuni eelarvevahendite ammendumiseni või toetuse taotlemise perioodi lõppemiseni. Taotleja saab uue projekti jaoks toetust taotleda pärast sama määruse alusel toetatud eelneva projekti lõppemist.

(2) Toetuse summade regionaalse jaotuse Harjumaa ja muu Eesti vahel kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga. Käskkirjaga kinnitatud jaotus kehtib kaks aastat taotluste vastuvõtmise alustamisest ning muutub seejärel ühiseks üleriiklikuks eelarveks.

(3) Taotluste vastuvõtmise alustamisest, peatamisest ja lõpetamisest ning rahastamise eelarvest annab rakendusüksus teada oma veebilehel vähemalt 20 kalendripäeva enne taotluste vastuvõtmise alustamise päeva.

(4) Hetkest, mil menetluses olevate taotlustega, mille suhtes ei ole veel rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust tehtud, taotletav toetuse summa võrdsustub toetuste rahastamise eelarve vaba jäägiga, peatab rakendusüksus taotluste vastuvõtmise ja menetluses olevaid taotlusi menetletakse nende esitamise järjekorras.

(5) Lõiget 4 rakendatakse enne kahe aasta möödumist taotluste vastuvõtmise alustamisest vaid regionile, millele lõike 2 alusel kinnitatud toetuse summa on ammendunud.

§ 14. Eelnõustamine

(1) Enne toetuse taotlemist peab taotleja läbima eelnõustamise, mille käigus rakendusüksus selgitab toetuse andmise aluseid, juhib tähelepanu kavandatava projekti võimalikele puudustele, annab soovitusi ja teeb ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks.

(2) Rakendusüksus annab projektiplaanile positiivse hinnangu, kui projektiplaanis on kajastatud lõikes 4 sätestatud informatsioon ning see vastab §-s 4 sätestatud eesmärkidele ja tulemusele.

(3) Positiivne hinnang ei ole rakendusüksusele taotluse menetlemisel siduv.

(4) Taotleja esitab eelnõustamiseks rakendusüksuse antud vormil projektiplaani, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) taotleja strateegiline eesmärk;
- 2) projekti tegevuste kirjeldus, arendatava toote, teenuse, protsessi või tehnoloogia uudsust hõlmav kirjeldus;
- 3) projekti tegevuste ajakava;
- 4) projekti tegevuste oodatavad tulemused lähtuvalt §-st 4 ja finantsprognoos;
- 5) projekti tegevuste eelarve ja rahastamisallikad;
- 6) ülevaade projekti tegevuste eest vastutava meeskonna varasemast kogemusest ja kompetentsist;
- 7) projekti tegevuste oodatav pikaajaline ja strateegiline mõju taotleja äritegevusele.

5. peatükk Taotluse menetlemine

§ 15. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemise tähtaeg on 30 tööpäeva alates taotluse esitamisest rakendusüksusele. Taotluse esitamise ajaks loetakse kuupäeva, millal taotleja taotluse e-toetuse keskkonnas kinnitab.

(2) Taotluse menetlemise aega võib pikendada ühendmääruse § 6 lõikes 2 nimetatud juhul kuni kümne tööpäeva võrra.

(3) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole lõike 2 alusel määratud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(4) Paragrahvides 16 ja 18–21 nimetatud otsus toimetatakse elektrooniliselt kätte kolme tööpäeva jooksul otsuse allkirjastamisest arvates.

§ 16. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavusest

Rakendusüksus tunnistab taotleja, partneri või taotluse nõuetele mittevastavaks ja teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja, partner või taotlus ei vasta määruses sätestatud nõudele.

§ 17. Taotluse valikukriteeriumid ja -metoodika ning hindamise kord

(1) Rakendusüksusel on õigus kooskõlastatult rakendusasutusega moodustada taotluse hindamiseks nõuandev valikukomisjon ning kaasata eksperte.

(2) Valikukomisjoni liikmed ja eksperdid peavad:

- 1) vastama ÜSS2021_2027 § 11 lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 2) deklareerima oma erapooletust ja sõltumatust hinnatavatest projektidest, taotlejatest ja partneritest ning isikliku seotuse esinemise korral ennast ettepaneku hindamisest taandama;
- 3) tagama valikukomisjoni liikmeks oleku või eksperdina tegutsemise ajal ja pärast liikmeks oleku või eksperdina tegutsemise aja lõppemist tähtajatult talle teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsuse.

(3) Rakendusüksus avaldab valikukomisjoni liikmete nimed oma veebilehel.

(4) Nõuetele vastavaid taotlusi hindab valikukomisjon järgmiste valikukriteeriumide alusel, mille osakaalud koondhindest on järgmised:

- 1) projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele – koondhindest 35 protsenti;
- 2) projekti põhjendatus – koondhindest 20 protsenti;
- 3) projekti kuluefektiivsus – koondhindest 20 protsenti;
- 4) toetuse taotleja suutlikkus projekti ellu viia – koondhindest 15 protsenti;
- 5) projekti kooskõla „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega – koondhindest kümme protsenti.

(5) Taotlust hinnatakse lõike 4 punktides 1–5 sätestatud kriteeriumide alusel skaalal 0–4. Taotluse koondhinne moodustub valikukriteeriumide hinnete kaalutud keskmisest.

(6) Taotlusi hinnatakse rakendusüksuse koostatud valikumetoodika alusel. Valikumetoodika avalikustatakse rakendusüksuse ja korraldusasutuse veebilehtedel.

§ 18. Taotluse rahuldamise tingimused ja kord

(1) Taotlus rahuldatakse täielikult, osaliselt või kõrvaltingimusega.

(2) Täielikult rahuldatakse määruse nõuetele vastav taotlus, mis vastab kõikidele järgmistele nõuetele:

- 1) on § 17 lõikes 4 loetletud valikukriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50;
- 2) paragrahvi 17 lõikes 4 toodud iga valikukriteeriumi on hinnatud hindega üle 2,0;
- 3) taotluse toetuse summa mahub tervikuna taotluste rahastamise eelarve sisse.

(3) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) projekti elluviimise tingimused;
- 2) aruandluse perioodid, aruannete esitamise tähtajad ja kord.

§ 19. Taotluse rahuldamata jätmise tingimused ja kord

- (1) Rakendusüksus jätab taotluse rahuldamata, kui taotleja, partner või taotlus ei vasta määruses sätestatud nõudele.
- (2) Rakendusüksus võib jätta taotluse rahuldamata, kui taotluses esitatud ja taotluse menetlemisel kogutud teavet kogumis hinnates ilmneb, et projekti eesmärgid on saavutatavad toetuseta.
- (3) Menetluses olevate taotluste kohta, mille rahaline maht ületab meetme toetuse rahastamise eelarve vaba jäägi ja mida ei ole võimalik osaliselt rahuldada, tehakse rahuldamata jätmise otsus.

§ 20. Taotluse osaline rahuldamine

- (1) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ja tingimusel, et projekti eesmärk on saavutatav ning taotleja on nõus rakendusüksuse ettepanekuga taotletud toetuse vähendamiseks või projekti tegevuse muutmiseks. Kui taotleja ei ole rakendusüksuse ettepanekuga nõus, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- (2) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele. Toetuse saajal tekib õigus toetuse maksetele pärast seda, kui rakendusüksus on toetuse saaja esitatud teabe põhjal või avalikust infosüsteemist või andmeallikast tuvastanud tingimuse saabumise või täitmise.

6. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

§ 21. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise

- (1) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise projekti abikõlblikkuse perioodil või see on vastuolus riigiabi reeglitega.
- (2) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 20 tööpäeva jooksul vastavasisulise avalduse saamisest arvates.
- (3) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele ja muudatus on põhjendatud ning see on kooskõlas riigiabi reeglitega.

7. peatükk

Toetuse saaja ning rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 22. Toetuse saaja õigused ja kohustused

- (1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt teavet ja selgitusi, mis on seotud toetuse saaja kohustustega.
- (2) Toetuse saaja on kohustatud lisaks ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatule täitma järgmisi kohustusi:
 - 1) kasutama toetust vastavalt taotluse rahuldamise otsuses sätestatule;
 - 2) tagama projekti juhtimise ja selle eduka täitmise taotluse rahuldamise otsuses fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
 - 3) esitama rakendusüksusele nõutud teavet ja aruandeid tähtaegselt;
 - 4) teavitama rakendusüksust kirjalikult muudatusest toetuse saaja omanikeringis või juhtkonnas ka juhul, kui muudatused nähtuvad äriregistrist;

- 5) viivitamata kirjalikult informeerima projekti teostamise käigus ilmnunud projekti negatiivse tulemuse suurest tõenäosusest või vältimatusest ning projekti edasise jätkamise kaheldavast otstarbekusest;
- 6) tagama projekti eesmärgi täitmiseks vajaliku vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise VKE-st toetuse saaja korral vähemalt kolme ja suurettevõtjast toetuse saaja korral vähemalt viie aasta jooksul projekti lõppmakse tegemisest alates;
- 7) asendada materiaalse vara enne viie aasta möödumist sama funktsiooni täitva varaga, kui materiaalne vara on tehnoloogilise muudatuse tõttu aegunud, tingimusel, et toetuse saaja ettevõttes säilib vahetatud vara abil majandustegevus vähemalt kolme aasta jooksul alates projekti lõppmakse tegemisest;
- 8) teavitama rakendusüksust viivitamata kirjalikult projekti teostamise ajal selle asukohaks oleva ettevõtte või ettevõtte osa ja sellega seonduvate asjade või õiguste üleandmise otsuse vastuvõtmisest;
- 9) teavitamisega seotud kohustuste täitmisel näitama toetuse kasutamisel, et toetus on saadud rakendusüksuse kaudu, kasutades teavitamiseks rakendusüksuse logo, mis ei või olla suurem kui punkti 9 kohaselt esitatav struktuurifondide logo;
- 10) säilitama projekti abikõlblikkuse perioodil tööle võetud ja § 4 lõikes 5 sätestatud nõudele vastavat töötajate arvu vähemalt kolme aasta jooksul abikõlblikkuse perioodi lõppemisest alates, välja arvatud ettenägematu või põhjendatud asjaolu ilmnemisel;
- 11) tagama erivajadusega töötajale vajaduse korral töökoha kohandamise.

§ 23. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

(1) Rakendusüksusel on õigus:

- 1) teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid;
- 2) kontrollida toetuse ning omafinantseeringu kasutamist;
- 3) nõuda taotluses sisaldunud projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist;
- 4) peatada toetuse maksed toetuse saajale kuni tagasinõutava summa lõpliku tagasimaksmiseni;
- 5) peatada või lõpetada toetuse maksmine ning nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub määruses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
- 6) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saaja majanduslik olukord on selliselt halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti teostamine on ohustatud;
- 7) nõuda muudatusi projektis ja vajaduse korral taotluse rahuldamise otsuse muutmist, kui lõike 2 punkt 2 seda eeldab.

(2) Rakendusüksus kohustub:

- 1) teavitama toetuse saajat viivitamata toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest;
- 2) mitte avaldama taotluse menetlemise käigus saadud teavet ega dokumente, välja arvatud ÜSS2021_2027 § 20 kohaselt avaldamisele kuuluv teave;
- 4) säilitama toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat alates viimasest taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

8. peatükk **Aruannete esitamine**

§ 24. Aruannete esitamine

- (1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti vahe- ja lõpparuanded taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtajaks.

(2) Toetuse saaja esitab projekti vahearuaandeid projekti abikõlblikkuse perioodil kaks korda 12 kalendrikuu jooksul projekti kestmise ajal. Projekti lõpparuande esitab toetuse saaja kahe kuu jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates.

(3) Vahearuanne sisaldab projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ning hinnangut projekti edenemise kohta vastaval aruandlusperioodil.

(4) Lõpparuanne sisaldab kogu projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ning hinnangut abikõlblikkuse perioodil tehtud edusammude ja tulemuste saavutamise kohta.

(5) Projekti vahe- ja lõpparuandes kajastatakse vähemalt järgmine teave:

- 1) projekti nimi ja number ning toetuse saaja nimi;
- 2) projekti aruandlusperiood kumulatiivselt;
- 3) andmed projekti edenemise kohta, märkides tehtud tööd ja tegevused ning kavandatud tulemuste ja eesmärkide saavutamine;
- 4) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
- 5) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta ja aruande esitamise kuupäev;
- 6) panustamine strateegia „Eesti 2035“ sihtidesse ja horisontaalsete põhimõtete edendamisse vastavalt taotluses kavandatule.

(6) Rakendusüksus kinnitab projekti vahearuaande ja lõpparuande või kui aruanne ei vasta määruses sätestatud nõuetele, lükkab selle tagasi 30 tööpäeva jooksul selle saamisest arvates. Rakendusüksusel on õigus nõuda aruande täiendamist.

(7) Toetuse saaja esitab projekti elluviimise järgsed aruanded rakendusüksuse nõudmisel. Rakendusüksusel on õigus nõuda nimetatud aruande esitamist kolme aasta jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

9. peatükk **Toetuse maksmise tingimused**

§ 25. Toetuse maksmine

(1) Toetust makstakse tegelike kulude alusel vastavalt ühendmääruse § 27 lõike 1 punktile 1.

(2) Kui toetust makstakse vaid vähese tähtsusega abina, siis kaetakse kaudsed kulud § 7 lõikes 4 sätestatud ulatuses vastavalt ühendmääruse § 28 lõikele 3.

(3) Makse saamise aluseks nõutud dokumente ja tõendeid esitatakse mitte tihedamini kui kord kvartalis.

(4) Abikõlblike kulude ning omafinantseeringu tõendamisel arvestatakse ainult raamatupidamise algdokumentide (edaspidi *kuludokument*) alusel ja pangaülekande teel tasutud kuludega.

(5) Kuludokumendi abikõlblike kulude summa on minimaalselt 100 eurot.

(6) Rakendusüksus menetleb kuludokumente kuni 30 tööpäeva alates kuludokumentide esitamisest.

10. peatükk **Finantskorrektsioonid ja vaided**

§ 26. Finantskorrektsioonide tegemine ja toetuse tagastamine

(1) Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse vastavalt ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34–38 sätestatule.

(2) Ebaseadusliku, väärkasutatud või ühisturuga kokkusobimatu riigiabi ning vähese tähtsusega abi andmise korral võib toetuse tagasinõudmise otsuse teha kümne aasta jooksul pärast toetuse saajale toetuse eraldamist ning tagasinõudmisel järgitakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatut.

§ 27. Vaide esitamine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale esitatakse enne halduskohtusse kaebuse esitamist vaie rakendusüksusele ÜSS2021_2027 § 31 kohaselt. Vaide lahendab haldusmenetluse seaduses sätestatud korras rakendusüksus.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Riisalo

majandus- ja infotehnoloogiainister

(allkirjastatud digitaalselt)

Ahti Kuningas

kantsler